

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

leden 2023

EDUKAČNÍ PROGRAMY V ROCE 2022

Edukační programy a workshopy se v Muzeu Jindřichohradecka v roce 2022 konečně mohly rozjet naplno. Celkem v roce 2022 proběhlo 93 edukací, jichž se zúčastnilo 1729 žáků či studentů a 131 pedagogů. V nabídce programů nechyběly vánoční a velikonoční workshopy, které se každoročně mezi pedagogy i žáky těší velké oblibě. Neskrývané nadšení malých návštěvníků

vzbuzuje i edukační program Muzejní archeologický kufr s replikami nástrojů, zbraní, předmětů denní potřeby a oděvů charakterizujících období vlády posledních Lucemburků. V rámci Týdne knihoven probíhal edukační program doplňující výstavu Horní náměstí - místo paměti (Jindřichův Hradec ve sbírkách muzea) věnující se historii Jindřichova Hradce, původně Novoměstskému náměstí, stavebním proměnám kulturního domu Střelnice a dalším zajímavostem týkajícím se např. městského opevnění.

Pro děti nejzajímavějšími a nejatraktivnějšími programy byly bezpochyby letošní vánoční workshopy, při kterých se mohly seznámit s výtvarnicí a ilustrátorkou Markétou Kotkovou. Ta je na workshopech naučila vyrobit si vlastní krásné odstíny různých barev pouze z čistě přírodních zdrojů podle starých středověkých receptur. Z hliněných hrudek děti získaly jemný prášek - pigment a namíchaly si pojidlo z pryskyřice akácie - arabské gumy. Dětem se otevřel zcela nový pohled na tento prastarý, všudypřítomný, úžasně tvořivý materiál z bohaté náruče Matky Země. Vybaveny vlastnoručně vyrobenými barvami se pustily do samotného malování figurek (různých postavíček z betlému, zvířat, historických domů inspirovaných městskou architekturou) předem vyřezaných z překližkové desky dle návrhu výtvarnice. Každá třída si vyrobila vlastní betlém, který si naaranžovala dle své fantazie v křížové chodbě minoritského kláštera. Zde se betlémy staly součástí výstavy, kterou návštěvníci mohli zhlédnout v průběhu celého adventu. Celkem 559 spokojených dětských návštěvníků si z muzea odnášelo nejenom nevšední zážitky, ale i spoustu nových a zajímavých informací.

Martina Machartová

RESTAUROVÁNÍ A KONZERVACE V ROCE 2022

Každoročně probíhá v muzeu restaurování a konzervace sbírkových předmětů. Už několik let je nejvíce financí věnováno na generální restaurování Krýzových jeslíček. Ty se každým rokem probouzejí do své původní krásy. Na restaurování se již od roku 2017 podílí především Zdeňka Skořepová a na konzervaci Pavel Cichra a Tomáš Fedra. V roce 2022 byla pozornost věnována především biblické části betlému s obřízkou Ježíška, Tříkrálovou hostinou, městské architektuře a malbě pozadí s regionálními motivy. Pokud bude restaurování probíhat dle plánu, mohly by být Krýzovy jeslíčky dokončeny už v letošním roce.

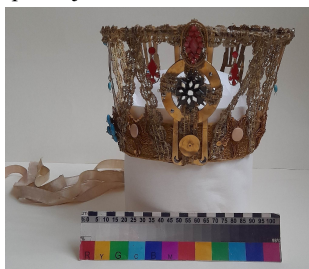

Pravidelně jsou restaurovány též předměty z jednotlivých muzejních fondů. Velký soubor textilií a oděvních doplňků z národopisného fondu a dvě divadelní koruny z fondu Ema Destiniová byly zrestaurovány Ing. Hanou Štouračovou. Dalším zajímavým restaurovaným souborem byly čtyři kolorované mapy a plány Jindřichova Hradce z konce 19. a počátku 20.

století. Restaurování provedly restaurátorky Markéta Kropáčková a Milana Vanišová. Z fondu Hodiny byly zrestaurovány dvojce kapesní, dvojce stolní a dvojce nástěnné hodiny z konce 19. století. Restaurování provedli restaurátoři Otakar Kratochvíla a Pavel Hájek. Hodiny byly očištěny a v jednom případě též sestaveny, byly jim doplněny chybějící části a byly uvedeny do funkčního stavu. Opravou prošla také střecha kočáru Emy Destiniové, během níž byl očištěn a zakonzervován kožený potah a vyměněna rozsáhlé poškozená podšívka napadená hmyzem. Odborné práce provedla firma Sedlářství Radek Míchal z Nové Včelnice.

Dalším rokem pokračovalo také restaurování obrazů ze souboru z černínské rodové galerie. Časově náročné generální opravy přemaléb z 19. století provedl akademický malíř Tomáš Lahoda. Z fondu Nábytek bylo zrestaurováno „sofa“ z druhé poloviny 19. století. Dřevěné části ošetřila muzejní konzervátorka Lucie Rehardtová a čalouněné části zrestaurovala Vlasta Hánová. Původní zničený textilní potah byl nahrazen novodobou kopií odpovídající 19. století.

V roce 2022 bylo předáno k restaurátorským zásahům celkem 40 knihovních jednotek. Jednalo se o 12 jindřichohradeckých tisků, 20 starých tisků a 8 rukopisů. Pro výstavní činnost Muzea Jindřichohradecka v roce 2022 byl proto vybrán soubor kuchařek, které byly veřejnosti představeny na výstavě Štrůdl, cvíboch, Buchtel a Dalken aneb střípky z vídeňské kuchyně v Jindřichově Hradci. Z fondu archeologie byly k ošetření a konzervaci vybrány především nálezy středověkého a novověkého skla, které často postihuje opalizacao. Ta může v neošetřené podobě vést až ke ztrátě sbírkových předmětů. Role zachránce našich skleněných artefaktů se ujala Leona Töröková z Archeologického oddělení Jihočeského muzea. Nejvíce prokoukl novověký pohár na zdobené nožce nalezený v 80. letech v kostele sv. Jana Křtitele v Jindřichově Hradci. Vedle skel byly ke konzervaci zadány i nové kovové, jako například depot z doby bronzové z Najdku, odborně očištěný a konzervovaný Janem Johnem z Jihočeské univerzity nebo soubor svátostek z výzkumu v Kardašově Řečici, který šetrně očištěla Lucie Rehardtová. Ta se podílela i na konzervaci zhruba 150 předmětů. Jednalo se hlavně o archeologický kov a sklo ze starého fondu a výzkumů v Kardašově Řečici a Třeboni. Ošetřila jednotlivosti z fondů Nábytek, Ema Destiniová, Hodiny, Plastika, Řemesla a Zemědělství. Konzervovány byly také Křížikovo dynamo, soubory mincí z přelomu 19. – 20. století a z období 2. sv. války, odznaky a plakety.

Alexandra Zvonařová

JINDŘICHOHRADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY

MEZIVÁLEČNÍ SOCHAŘI – VÁCLAV NEUBAUER (část 2)

Nejprestižnější a zároveň nejhodnotnější realizací Václava Neubauera se v druhé polovině 30. let stala honosně pojatá hrobka velkého mecenáše umění, předsedy několika spolků, vrchního právního rady, zemského poslance a hlavně bývalého jindřichohradeckého starosty Karla Merta (1859–1936).

Oslovený sochař Neubauer zhmotnil myšlenku manželky Karla Merta Matyldy do hliněného modelu hrobky, dle kterého vypracoval architekturu významný pražský architekt Antonín Pfeiffer (1879–1938). Stavebními pracemi při realizaci návrhu byla pověřena firma jindřichohradeckého stavitele Josefa Filsaka a kamenické práce provedla pražská firma Jan Rada a syn.

Hrobka z černé žuly – syenitu získala podobu jednoduchého antického chrámku, před nímž se nachází vlastní hrobové místo kryté leštěnými žulovými deskami. Zadní stěna stavby je vsazena do linie ohradní zdi hřbitova. Nosnou architekturu chrámku či kaple tvoří šest hladkých sloupů toskánského typu osazených ve dvou řadách. Sloupy podpírají výrazné kladí s architrávem, vlysem a římsou. Stavbu zakončuje trojúhelný tympanon bez sochařské výzdoby a jednoduchá sedlová střecha s křížem na vrcholu.

Středovou osu hrobky tvoří dvě výrazná umělecká díla. Výše při zadní stěně je osazena socha anděla z bílého mramoru stojícího na jednoduchém hranolovém podstavci s kruhovitě vpadlým polem, které zároveň tvoří pozadí níže položené busty zemřelého. Socha anděla sklánějícího hlavu směrem k rukám sepjatým na hrudi je v dobovém tisku přisuzovaná Josefu Strachovskému a údajně měla být druhotně přenesena od kostela Nejsvětější Trojice.

Pod andělem se na podstavci s dedikačním nápisem nachází mramorová busta Karla Merta, jenž je dílem autora návrhu hrobky, tedy dílem Václava Neubauera.

Autorství potvrzuje i to, že sádrový model je pod sochařovým jménem uchován ve sbírce muzea, kam se dostal brzy po svém vzniku. K slavnostnímu odhalení hrobky na hřbitově u kostela sv. Václava došlo dne 30. října 1937 u příležitosti prvního výročí Mertova úmrtí. Již tehdy se stala hrobka nejvýraznějším a nejdominantnějším prvkem celého hřbitova.

S dílem výše zmíněného sochaře Josefa Strachovského se Neubauer osobně setkal už v roce 1933, když v nedaleké Kardašově Řečici restauroval jím vytvořený monumentální pomník Boleslava Jablonského. Rok poté spolupracoval s Karlem Mertem na obnově jindřichohradeckého pomníku téhož básníka a právě pro něj vytvořil věrnou kopii podle původně osazeného modelu od stejného sochaře. Originál modelu následně získal okrašlovací spolek Vesna a Neubauerova kopie skončila v druhé polovině 20. století v muzeu. Sochař Neubauer zemřel na sklonku II. světové války dne 29. dubna 1945, přičemž ve svém rodném městě po sobě zanechal vskutku rozsáhlé umělecké dílo.

Jakub Valášek

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři jsou do 6. ledna otevřeny denně od 8.30 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin. **Od 7. ledna do 31. března jsou expozice zavřeny.**

Výstavní prostory v minoritském klášteře jsou do 6. ledna otevřeny denně mimo pondělí od 9 do 12 hodin a od 13 do 16 hodin. **Od 7. ledna do 31. března jsou výstavní prostory zavřeny. Městská vyhlídková věž a kostel sv. Jana Křtitele jsou pro veřejnost uzavřeny.**

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin, jindy po předchozí domluvě.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce a Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zvou na tradiční lednové **SETKÁNÍ SE STAROSTOU A VEDENÍM MĚSTA**. Setkání se uskuteční **v pondělí 9. ledna 2023 v 18 hodin** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici. Pokladna spolku bude otevřena od 17 hodin.

Zveme Vás na přednášku Mgr. Vladislava Buriana TO NEJLEPŠÍ Z ČINNOSTI KLUBU HISTORIE LETECTVÍ V ROCE 2022. Hovořit bude o čs. válečných letech RAF, novinkách a zajímavostech klubu a o příbězích Čechů popravených v říjnu 1942 v KT Mauthausen. Přednáška se uskuteční **v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka ve Štítného ulici v pátek 13. ledna 2023 od 18 hodin (náhradní termín za 20. ledna 2023).**

V konferenčním sále muzea ve Štítného ulici je instalována archeologická výstava STOPY PRAVĚKU JINDŘICHOHRADECKA. Výstava bude otevřena **do 6. ledna** a pak znovu od 1. dubna do 31. července.

Zveme Vás na probíhající výstavu BETLÉMY ILONY KLAUITTER. Betlémy této výtvarnice jsou vystaveny v kostele sv. Jana Křtitele. Výstavu bude možné navštívit **do 6. ledna 2023.**

Ve výstavní síni „V jezuitském semináři“ na Balbínově náměstí probíhá výstava ŠTRŮDL, CVÍBOCH, BUCHTEL A DALKEN, která vznikla v rámci mezinárodního projektu „Fenomén vídeňské kuchyně a její vliv na jihočeský region“.

Výstava HORNÍ NÁMĚSTÍ – MÍSTO PAMĚTI. Město Jindřichův Hradec ve sbírkách muzea v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici potrvá **do 6. ledna 2023.**

Výstavní sál „Ve Svatojánské“ ve Štítného ulici představuje výstavu ŠERKA, ŠÁSÍ, MĚCHURA – TO JE NAŠE KULTURA. Výstava s bohatým edukačním programem bude otevřena **do 6. ledna 2023.**

**MUZEUM JINDŘICHOHRADECKA
VÁM PŘEJE HODNĚ ŠTĚSTÍ, ZDRAVÍ,
LÁSKY A MNOHO VESELÝCH DNŮ
V NOVÉM ROCE 2023**

Ótisk původního štočku
z jindřichohradecké Landfrasovy tiskárny

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Pikal

Redakce: Bc. Iveta Maryšková

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo náměstí 19/I, Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny), e-mail: muzeum@mjh.cz, www.mjh.cz

Ročník XXXII. 1/2023

Registrační značka: MK ČR 11673